

Research Paper

An Evaluation of the Impacts of Empowerment and the Moderating Role of Self-Efficacy on the Desire to Establish Sustainable Rural Businesses

*Mehdi Ghorbani¹, Ahmad Hajalizadeh², Masoud Heydarvand³

1. Associate Professor Department of Revitalization of Arid and Mountainous Regions, Faculty of natural resource, University of Tehran, Karaj, Iran.

2. Assistant Professor, Department of Human Geography, Islamic Azad university, Germe Branch, Germe, Iran.

3. Ph.D Student, Department of Geography, Faculty of Literature, Humanities and Social Sciences, Islamic Azad university, Science and Research Branch, Tehran, Iran.

Citation: Ghorbani, M., Hajalizadeh, A., & Heydarvand, M. (2019). [An Evaluation of the Impacts of Empowerment and the Moderating Role of Self-Efficacy on the Desire to Establish Sustainable Rural Businesses (Persian)]. *Journal of Rural Research*, 10(3), 438-451, <http://dx.doi.org/10.22059/jrur.2019.278686.1349>

doi: <http://dx.doi.org/10.22059/jrur.2019.278686.1349>

Received: 04 April 2019

Accepted: 04 Aug. 2019

ABSTRACT

Nowadays, the empowerment of rural people is an important development objective in any country. Accordingly, rural micro-credit fund plans have been introduced as an initiative to improve the quality of life for men and women in rural areas. Therefore, the present study is conducted to evaluate the efficacy of rural micro-credit funds as a financing initiative in improving the quality of life and empowerment of villagers in Ghale Ganj County, Kerman province during 2015-2018. It aims to evaluate the influence of empowering the members of rural micro-credit funds on their willingness to start up new businesses. The statistical population includes all villagers who are a member of the micro-credit funds. The sample size was estimated about 577 people based on using Cochran formula and through random and cluster sampling. The research instrument is a questionnaire, which its validity is confirmed by experts, and its reliability is estimated with coefficient alpha, 0.85, 0.92, and 0.91 for empowerment, self-efficacy, and starting businesses, respectively. These numbers are indicative of the high potential of instruments for data gathering. Data analysis is done through SPSS 25 and LISREL 8.8. Findings approve the goodness of fit of the structural model of the research. Besides, it is found that empowerment dimensions have a positive, direct, and significant impact on the inclination to start businesses. Furthermore, empowerment dimensions through the self-efficacy mediator variables have positive and significant effects.

Key words:

empowerment, self-efficacy, inclination to entrepreneurship, credit fund, *Chahdad Khoda* rural district

Copyright © 2019, Journal of Rural Research. This is an open-access article distributed under the terms of the Creative Commons Attribution-noncommercial 4.0 International License which permits copy and redistribute the material just in noncommercial usages, provided the original work is properly cited.

Extended Abstract**1. Introduction**

N

owadays, environments and the rule of competition have become increasingly brutal, complex, dynamic, and uncer-

tain that communities can no longer ensure their long-term sustainability and life through merely superficial changes such as changing methods, systems, structures, technology, etc. Accordingly, micro-credit funds have been introduced as a solution for accelerating investment processes, strengthening the financial foundations, saving opportunities in rural regions, the empowerment of rural

*** Corresponding Author:**

Mehdi Ghorbani, PhD

Address: Alborz, Karaj, Faculty street, College of agriculture and natural resources, Reclamation of arid and mountainous regions department

Tel: +98 (26) 32249314

E-mail: mehghorbani@ut.ac.ir

communities, and addressing poverty through improving self-efficacy. Micro-credit funds finance people who typically can not take advantage of the services provided by conventional formal institutions. It mainly seeks to accumulate capacities and capabilities for generating wealth among underresourced entrepreneurs and providing sustainable livelihood resources for villagers. Whereas the human resource is the most precious among production factors, it is the rarest one as well.

A lack of attention to the efficiency of human forces and merely concentrating on other factors not only lessens the efficiency and effectiveness, but it also increases losses and creates dissatisfaction among the members of society. Various studies have found that one of the most important strategies for economic development, both in cities and villages, is creating job and entrepreneurship opportunities. Entrepreneurship reduces unemployment, increases the efficiency of people and resources, and enhances the income levels. The literature on entrepreneurship in developing countries shows that entrepreneurs differ from each other based on how they have started their businesses or what has driven them to establish their businesses. On the other hand, beginning businesses make a significant part of job creation policies and can solve unemployment problems. Despite substantial attempts in addressing unemployment, this problem is still persistence.

Several studies have shown that there are various factors affecting the inclination to entrepreneurship, one of which is psychological nature. People who join in micro-credit funds bring along a range of desires, needs, wishes, and previous experiences that form occupational expectations. Of these expectations are self-efficacy and empowerment. Moreover, self-efficacy beliefs are a prerequisite for entrepreneurship motivation, and any attempt to do entrepreneurial activities is necessary. Although other factors drive human behaviors, they are all a function of individual beliefs.

Many experts argue that one way for improvement is paying attention to entrepreneurship, particularly in villages as human forces and resources available in villages are a window of opportunity for creating entrepreneurship. According to the natural features of *Chahdad Khoda*, this rural district has historically been faced with many challenges and problems. Recent droughts are of numerous natural disasters that have left many negative impacts on water and agricultural resources of the region. Since the economy of the study area is dependent on agriculture, the large population of farmers and their agricultural potentials and talents are negligible. Agriculture plays an important role in the economy of this district.

Therefore, inattention to the economy of villagers can bring about detrimental consequences such as reducing agricultural production and income, lack of interest to stay in the village, intensification of migrants, and evacuation of villages. Overall, regarding the high population of this region, especially the young group, appropriate planning through developing entrepreneurship and home-based occupations lays the foundations for their occupation within the region and prevents evacuating the village. What has mainly drawn the attention of the author is investigating whether the empowerment of micro-credit funds members can make it easier for entrepreneurs to starting businesses in *Chahdad Khoda* rural district.

2. Methodology

The objective, function, and data collection of the present study are based on a descriptive method. The role of empowerment in the desire of micro-credit funds members in the *Chahdad Khoda* rural district to start businesses is investigated. Based on a simple random sampling and a Daniel formula, the statistical population includes all members of micro-credit funds, which are about 3389 persons, out of which 577 persons are chosen as the research sample. The research methodology is structural equation modeling, and data is analyzed using Lisrel 8.8 and SPSS 25.

3. Results

Findings show that empowerment has a positive and significant effect on the inclination to start businesses with a path coefficient of 0.18 and a T of 12.54. Besides, with a path coefficient of 0.49% and a T equal to 8.87, the self-efficacy of studied individuals has a positive and significant effect on the inclination to start businesses.

4. Discussion

A survey of self-efficacy based on the ISDM test showed that the majority of individuals with 34% has the highest frequency. This finding is consistent with some of the previous studies, including [Gloria, 2013](#); [sharf, 2001](#); [Karimi, 2018](#). According to the obtained results, the majority of people have a good and desirable tendency to start-up businesses. This is in line with the findings of [Mitchelmore and Rowley, 2010](#); [Anderson et al., 2008](#); [Fayolle et al., 2014](#).

5. Conclusion

It can be concluded that empowerment affects people's self-efficacy, and self-efficacy has a positive and meaningful impact on business startups.

Acknowledgments

This article has been implemented and co-sponsored by the Alavi Foundation for the Empowerment of Local Communities on behalf of the Islamic Revolution's Oppressed Foundation in collaboration with the University of Tehran.

Conflict of Interest

The authors declared no conflicts of interest

تأثیر ابعاد توانمندسازی و نقش میانجیگری خودکارآمدی بر تمایل به راهاندازی کسب‌وکار پایدار روستایی

* مهدی قربانی^۱، احمد حاج علیزاده^۲، مسعود حیدرونند^۳

۱- دانشیار، گروه احیاء مناطق خشک و کوهستانی، دانشکده منابع طبیعی، دانشگاه تهران، ایران.

۲- استادیار، گروه جغرافیای انسانی، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد گرمی، گرمی، ایران.

۳- دانشجوی دکتری جغرافیا و برنامه ریزی روستایی، گروه جغرافیه، دانشکده ادبیات، علوم انسانی و اجتماعی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد علوم و تحقیقات، تهران، ایران.

حکیده

تاریخ دریافت: ۱۵ فروردین ۱۳۹۸

تاریخ پذیرش: ۱۳ مرداد ۱۳۹۸

امروزه توانمندسازی روستاییان یکی از اهداف توسعه‌ای در هر کشور قلمداد می‌شود. در همین راستا، طرح صندوق اعتبارات خرد روستایی با هدف بهبود کیفیت زندگی زنان و مردان روستایی مطرح شده است. بر این اساس، این پژوهش با هدف کلی اثربخشی صندوق اعتبارات خرد روستایی در بهبود زندگی و توانمندسازی آنان در استان کرمان، شهرستان قلعه گنج که بین سال‌های ۱۳۹۷-۱۳۹۴ تشکیل شده‌اند به‌عنوان یکی از طرح‌های تأمین مالی برای مبارزه با فقر روستاییان بررسی شده است. لذا پژوهش حاضر، با هدف ارزیابی میزان اثر ابعاد توانمندسازی اعضای صندوق اعتبارات خرد روستایی بر تمایل به راهاندازی کسب‌وکار بررسی شد. جامعه آماری شامل تمام روستاییان عضو صندوق اعتبارات خرد است. حجم نمونه با استفاده از فرمول کوکران و روش نمونه‌گیری خوشه‌ای و تصادفی ۵۷۷ نفر تخمین زده شد. ابزار تحقیق پرسشنامه است که روایی آن بر اساس نظر کارشناسان و متخصصان امر اصلاح و تأیید شد و پایایی آن نیز توسط ضریب آلفای کرونباخ در بخش ابعاد توانمندسازی ($\alpha = 0/85$)، خودکارآمدی ($\alpha = 0/92$) درصد) و در بخش راهاندازی کسب‌وکار ($\alpha = 0/91$) درصد) به دست آمد که قابلیت بالای ابزار را جهت جمع‌آوری اطلاعات نشان می‌دهد. جهت انجام تجزیه و تحلیل داده‌ها از نرم‌افزار SPSS₂₅ و LISREL_{8.8} استفاده شده است. یافته‌ها برآزش عالی و مناسب مدل ساختاری تحقیق را تأیید نمودند. همچنین ابعاد توانمندسازی دارای تأثیر مثبت و مستقیمی و معنی‌داری بر راهاندازی کسب‌وکار است. علاوه بر این ابعاد توانمندسازی از طریق متغیر میانجی خودکارآمدی نیز دارای تأثیر مثبت و معنی‌داری است.

کلیدواژه‌ها:

توانمندسازی، خودکارآمدی، تمایل به کارآفرینی، صندوق اعتبارات، دهستان چاه دادخدا

مقدمه

توانمندسازی، خودکارآمدی مفهومی است که آلبرت بندورا آن را برای تبیین نظریه شناختی - اجتماعی خود در نظر گرفته است و آن را پیش‌شرط اساسی برای آزادسازی استعدادهای پنهان کارآفرینی افراد می‌داند (Bandura, 2006). باورهای خودکارآمدی در زمینه کارآفرینی یکی از ملزوماتی است که برای داشتن انگیزه کارآفرینی و نیز تلاش برای انجام دادن فعالیت‌های کارآفرینانه لازم و حتمی به شمار می‌آید (Luthans et al., 2000).

به‌طور کلی به نظر می‌رسد جامعه‌ای که افراد آن از مهارت‌های اجتماعی مطلوب برخوردارند و با داشتن مهارت و توانمندی می‌توانند در مقابل انواع مشکلات و مسائل زندگی، فشارهای روانی، تهدیدها و حوادث ناگوار مقاوم‌تر و پایدارتر خواهند بود. از این رو، گام نخست در زمینه حل مشکلات، ایجاد جوی خلاق و کارآفرین است (Gloria et al., 2013).

باوجود همه تلاش‌های صورت گرفته در زمینه حل بحران بیکاری، این مسئله همچنان به قوت خود باقی است. نتیجه بررسی‌ها مختلف نشان داده که ازجمله راهکارهای مهم توسعه اقتصادی و رفع فقر، ایجاد اشتغال و مهم‌ترین سازوکار و ابزار آن، کارآفرینی است. امروزه نقش کارآفرینی به‌عنوان محرک توسعه اقتصادی به‌طور گسترده‌ای در بسیاری از کشورها از جمله ایران به رسمیت شناخته شده است (Nik raftar, et al, 2011; Karimi et al, 2012).

زمانی که افراد به تشکلهایی چون صندوق‌های اعتباری خرد می‌پیوندند، مجموعه‌ای از خواسته‌ها، نیازها، آرزوها و تجربه‌های گذشته را که انتظاراتی شغلی را ایجاد می‌کنند، با خود به همراه دارند؛ برخی از این انتظاراتی شغلی عبارت‌اند از: خودکارآمدی،

* نویسنده مسئول:

دکتر مهدی قربانی

نشانی: البرز، کرج، خیابان دانشکده، پردیس کشاورزی و منابع طبیعی دانشگاه تهران، گروه احیاء مناطق خشک و کوهستانی

تلفن: ۳۲۲۴۹۳۱۴ (۲۶) ۰۹۸+

پست الکترونیکی: mehghorbani@ut.ac.ir

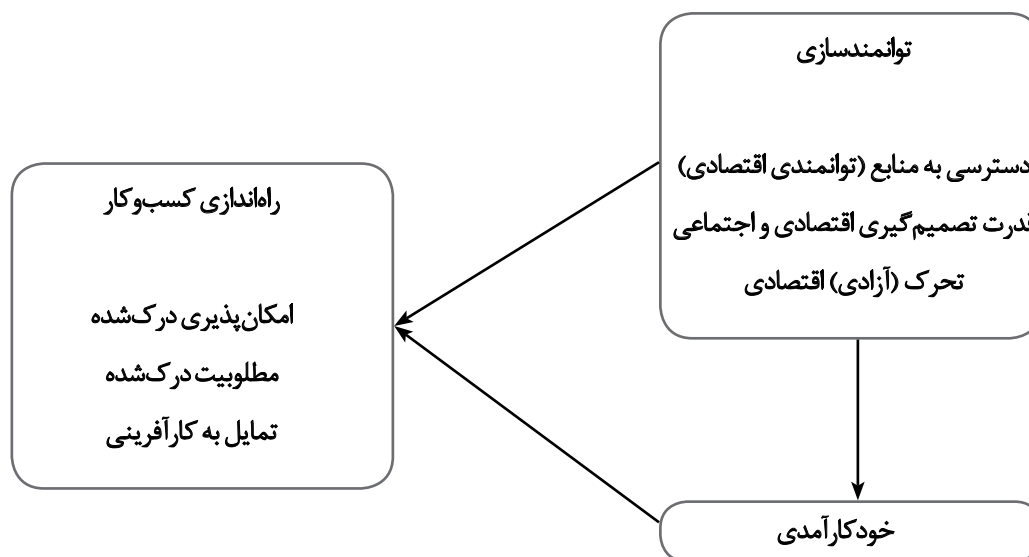
در نظر گرفت (Fukuyama, 2000).

از جمله برنامه‌هایی که برای توسعه در نظر گرفته شده است، تخصیص اعتبارات خرد به‌ویژه در جوامع روستایی است. اعتبارات خرد به‌عنوان یک گزینه می‌تواند سرمایه لازم را برای آنان ایجاد کند و همچنین عاملی برای حمایت از واحدهای کوچک بهره‌برداری، ایجاد فرصت‌های شغلی برای نیروی کار عظیم موجود در روستاها، جلوگیری از مهاجرت روستاییان و نهایتاً تعمیم عدالت اجتماعی باشد (Mollashahi, 2012).

ب) خودکارآمدی

خودکارآمدی به منزله یکی از متغیرهای مهم پیش‌بینی‌کننده تنظیم، استمرار و دستیابی به هدف‌های چالش‌برانگیز (Stajkovic and Luthans, 1998) از جمله راه‌اندازی و توسعه کسب‌وکارها به شمار می‌رود (Wilson et al., 2007; Gloria et al., 2013). خودکارآمدی نقش تعیین‌کننده‌ای در ایجاد تمایل به کارآفرینی و تبدیل آن به رفتار و فعالیت‌های کارآفرینانه دارد (Gloria et al., 2013). نظریه‌پردازان متعددی در حوزه کارآفرینی بر این نکته تأکید دارند که خودکارآمدی نقش کلیدی در فرایند ایجاد کسب‌وکارها ایفا می‌کند (Muller, 2008). خودکارآمدی بر توسعه و تقویت تمایل به کارآفرینی تأثیر داشته و بنابراین، احتمال ایجاد کسب‌وکار را افزایش می‌دهد.

در پژوهش حاضر بر اساس مبانی نظری و پیشینه بررسی شده و مطالعه میدانی نگارندگان، چارچوب مفهومی به شرح تصویر شماره ۱ در ذیل ارائه شده است:

در این میان، دهستان چاه دادخدا به‌عنوان یکی از دهستان‌های شهرستان قلعه گنج استان کرمان است که باتوجه به جمعیت زیاد خصوصاً نسل جوان این محدوده می‌توان با یک برنامه‌ریزی صحیح به‌وسیله توسعه کارآفرینی و مشاغل خانگی زمینه اشتغال آنان را در همین شهرستان ایجاد نمود و از این طریق ثبات جمعیت روستاها و توسعه روستاها و درنهایت توسعه منطقه‌ای و ملی را فراهم نمود. باتوجه به مطالب اشاره‌شده در بالا، مسئله اصلی که توجه محقق را به خود معطوف نموده بررسی این موضوع است که آیا توانمند نمودن اعضای صندوق‌های اعتباری خرد روستایی دهستان چاه دادخدا می‌تواند موجبات راه‌اندازی کسب‌وکار را فراهم آورد و تأثیر بر آن دارد یا خیر؟

مروری بر ادبیات موضوع

الف) توانمندسازی

توانمندسازی به منزله بخشی از زبان توسعه مطرح است و حق اساسی هر انسان و اصلی بنیادین در توسعه است (Cummings and Worley, 2014) که در قالب فرایندی با ابعاد گسترده (Mitra and Kundu, 2012) افراد را قادر می‌سازد خودمختاری، کنترل و اعتماد به‌نفس کسب کنند و با احساس قدرت فردی و جمعی برای تفوق بر شرایط اجتماعی مسلط و تبعیض‌گرا اقدام کنند (Kefela, 2011; Khani, 2012). از این‌رو، می‌توان آن را قدرت افراد برای تغییر زندگی دانست (Dudwick et al., 2006). در برداشتی جامع‌تر، می‌توان توانمندسازی را به معنای ایجاد قدرت تصمیم‌گیری، انتخاب، سازمان‌دهی خود، مشارکت و همچنین ایجاد قدرت فردی، گروهی و جمعی برای تغییر وضعیت موجود

تصویر ۱. مدل مفهومی تحقیق. منبع: یافته‌های پژوهش، ۱۳۹۷

پرسشنامه است. بخش اول شامل پرسشنامه استاندارد خودکارآمدی است و برای سنجش باورهای خودکارآمدی از آزمون خودکارآمدی عمومی شرر استفاده شد؛ بخش دوم و سوم پرسشنامه محقق ساخته بود که توانمندسازی را با ۱۸ گویه و تمایل به راه‌اندازی کسب‌وکار را با ۸ گویه می‌سنجد. در بخش چهارم نیز ویژگی‌های فردی با ۴ گویه سنجش شد. هریک از ابعاد در قالب طیف پنج سطحی (خیلی کم=۱ تا خیلی زیاد=۵) پرسیده شد. روایی آن از طریق نظرات اعضای هیئت‌علمی متخصص و همچنین کارشناسان تأیید شد و نظرات اصلاحی و تکمیلی آن‌ها در تکمیل پرسشنامه مدنظر قرار گرفت. به‌منظور اندازه‌گیری پایایی ابزار نیز از روش آلفای کرونباخ استفاده شد که مقدار ضریب‌های پایایی برای هر سه متغیر بالاتر از ۰/۷ به دست آمد. روش غالب داده‌پردازی مدل‌سازی معادلات ساختاری بود که با استفاده از $Lisrel_{8.8}$ ، همچنین به‌منظور تجزیه و تحلیل داده‌ها از نرم‌افزار SPSS₂₅ استفاده شد.

معرفی منطقه مورد مطالعه

شهرستان قلعه‌گنج، دارای پنج دهستان و منطقه‌ای دارای آب‌وهوای نیمه‌مرطوب و اقلیم بیابانی است که در سال‌های اخیر به علت کاهش بارندگی شاهد خشکسالی بوده‌ایم. به علت نبود معادن و کارخانجات و مراکز مهم اقتصادی در این شهرستان عمده مردم به کشاورزی و دامداری مشغول هستند. در تصویر شماره ۲ موقعیت دهستان چاه داد خدا و روستاهای مورد مطالعه در شهرستان قلعه نشان داده شده است.

بر اساس مدل نظری پژوهش، سه فرضیه اصلی این تحقیق عبارت‌اند از:

بین ابعاد توانمندسازی و تمایل به راه‌اندازی کسب‌وکارهای پایدار روستایی رابطه معنی‌داری وجود دارد.

بین متغیر خودکارآمدی و تمایل به راه‌اندازی کسب‌وکار پایدار روستایی رابطه معنی‌داری وجود دارد.

بین متغیر خودکارآمدی و توانمندسازی رابطه معنی‌داری وجود دارد.

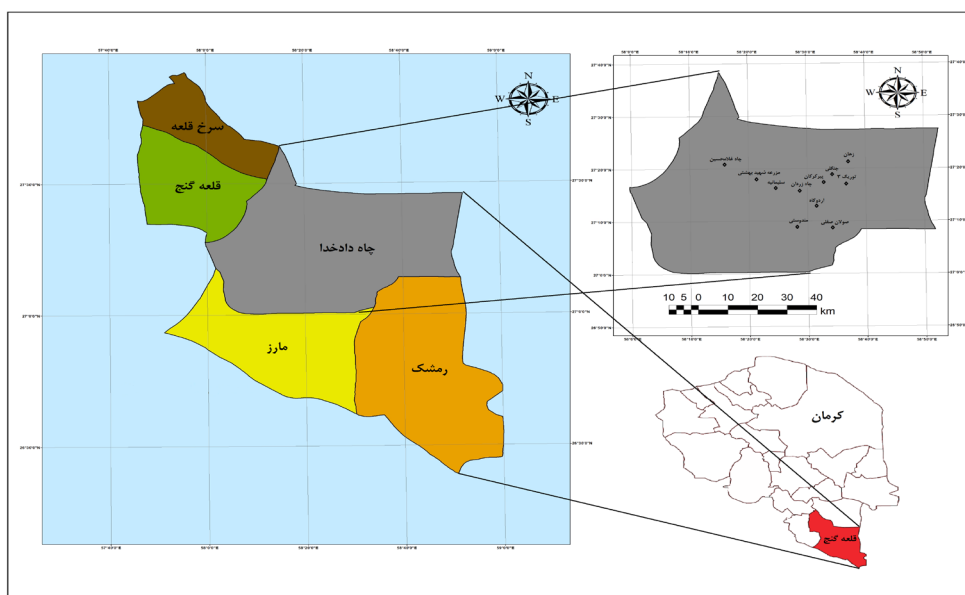
روش‌شناسی تحقیق

تحقیق حاضر از لحاظ هدف، کاربردی و از لحاظ گردآوری داده‌ها، غیرآزمایشی است. جامعه آماری این پژوهش را کلیه خانوارهای روستایی عضو صندوق‌های خرد روستایی در دهستان چاه دادخدا شهرستان قلعه‌گنج استان کرمان تشکیل می‌دهند که بعد از انجام مطالعه مقدماتی و با استفاده از فرمول نمونه‌گیری کوکران با خطای ۵ درصد نمونه آماری انتخاب و از روش نمونه‌گیری به‌صورت تصادفی متناسب با تعداد اعضای صندوق‌های خرد روستایی در هر روستا انتخاب که از بین آنان ۵۷۷ نفر بر پایه فرمول دانیل مورد مطالعه قرار گرفتند (جدول شماره ۱؛ تصویر شماره ۲).

متغیرهایی که در این پژوهش بررسی شدند شامل یک متغیر مستقل توانمندسازی، یک متغیر میانجی خودکارآمدی و متغیر وابسته تمایل به راه‌اندازی کسب‌وکار بود. ابزار اندازه‌گیری

جدول ۱. عملکرد صندوق‌های اعتباری خرد دهستان چاه دادخدا شهرستان قلعه‌گنج.

چاه داد خدا	نام دهستان
۴۲	تعداد کل روستا
۱۳۳۴۶	تعداد کل جمعیت دهستان
۳۱	تعداد روستاهای دارای صندوق اعتبارات خرد
۱۲۱۸۲	جمعیت کل روستاهای دارای صندوق اعتبارات خرد
۳۳۸۹	تعداد کل اعضای صندوق‌ها

تصویر ۲. موقعیت جغرافیایی دهستان چاه داد خدا. منبع: یافته‌های پژوهش، ۱۳۹۷

فصلنامه پژوهش‌های روستایی

یافته‌ها

یافته‌های توصیفی

فرایند راه‌اندازی یک کسب‌وکار جدید را کنترل کنیم» اولویت اول و دوم را داشتند و دارای بیشترین اهمیت و تأثیر در بعد مطلوبیت درک‌شده راه‌اندازی کسب‌وکار بودند.

طبق نتایج جدول شماره ۱، در بعد تمایل به راه‌اندازی کسب‌وکار از نظر افراد مورد مطالعه متغیرهای «هر تلاشی لازم باشد برای اجرای کسب‌وکار خود انجام می‌دهم فکر کردن به اینکه مالکیت یک کسب‌وکار را نداشته باشم برایم ناراحت‌کننده است»، «خانواده‌ام مرا برای شروع یک کسب‌وکار فردی قابل می‌دانند» و «اگر من برای شروع یک کسب‌وکار تلاش کنم، شانس زیادی برای موفقیت در آن در خود احساس می‌کنم» به ترتیب اولویت اول دوم و سوم را به خود اختصاص دادند و نسبت به سایر متغیرها دارای تأثیر بیشتری در بعد تمایل به راه‌اندازی کسب‌وکار هستند (جدول شماره ۳).

وضعیت متغیرهای پژوهش برحسب ISDM^۱

الف) وضعیت توانمندسازی افراد مورد مطالعه

بر اساس نتایج به‌دست‌آمده حدود ۱۵/۹ درصد از افراد مورد مطالعه در وضعیت ضعیفی از توانمندسازی قرار داشتند و تنها ۱۰/۴ درصد از آن‌ها در وضعیت عالی بودند (جدول شماره ۴). همچنین ۴۵/۴ درصد از اکثریت افراد در وضعیت متوسط توانمندسازی بیشترین فراوانی (۲۵۵ نفر) را به خود اختصاص دادند. باتوجه‌به نتایج به‌دست‌آمده، می‌توان گفت که افراد مورد مطالعه در سطح مطلوبی از توانمندی هستند.

یافته‌ها نشان می‌دهد که افراد مورد مطالعه در محدوده سنی ۱۴ تا ۸۰ سال هستند و افراد در گروه سنی کمتر از ۳۰ سال با ۵۳/۷ درصد و کمترین آن‌ها در گروه سنی ۶۱ سال به بالا با ۳/۱ درصد قرار دارند. همچنین بر اساس درصد تجمعی (در حالت بدون دسته‌بندی گروه سنی) مشخص شد که ۷۰/۵ درصد از افراد کمتر از ۳۵ سال سن دارند. همچنین نتایج تحقیق حاکی از آن است که از مجموع افراد مورد بررسی تنها ۲۹۴ نفر (۰/۵۱ درصد) مرد بودند. طبق نتایج جدول شماره ۲، سواد ۵/۷ درصد از افراد مورد مطالعه در حد خواندن و نوشتن بوده و ۲۰/۳ درصد آن‌ها نیز دارای تحصیلات ابتدایی هستند که بیشترین فراوانی (۱۱۷ نفر) را به خود اختصاص دادند.

اولویت‌بندی عامل‌های مؤثر بر راه‌اندازی کسب‌وکار

نتایج جدول شماره ۳ نشان می‌دهد که از نظر افراد مورد مطالعه متغیرهای «فکر کردن به اینکه مالکیت یک کسب‌وکار را نداشته باشم برایم ناراحت‌کننده است» و «همواره دیگران را تشویق می‌کنم که برای کسب‌وکار آینده خود فکر کنند» به ترتیب اولویت اول و دوم را به خود اختصاص دادند و نسبت به سایر متغیرها دارای تأثیر بیشتری در امکان‌پذیری راه‌اندازی کسب‌وکار هستند.

همچنین در بعد مطلوبیت درک‌شده راه‌اندازی کسب‌وکار نیز متغیرهای «من برای راه‌اندازی یک کسب‌وکار آمادگی لازم را از جنبه‌های مختلف در خود احساس می‌کنم» و «من می‌توانم

1. Interval of Standard Deviation from the Mean (ISDM)

جدول ۲. توزیع فراوانی پاسخگویان بر اساس ویژگی‌های فردی - حرفه‌ای.

جنسیت	فراوانی	درصد	درصد تجمعی
زن	۲۷۸	۵۱/۴	۵۱/۴
مرد	۲۹۴	۴۸/۶	۱۰۰
کل	۵۷۲	۱۰۰	
گروه‌های سنی (سال)	فراوانی	درصد	درصد تجمعی
۳۰ و کمتر	۳۱۰	۵۳/۷	۵۳/۷
۳۱ تا ۴۰	۱۶۵	۲۸/۶	۸۲/۳
۴۱ تا ۵۰	۵۷	۹/۹	۹۲/۲
۵۱ تا ۶۰	۲۷	۴/۷	۹۶/۹
۶۱ به بالا	۱۸	۳/۱	۱۰۰/۰
کل	۵۷۲	۱۰۰	
میزان تحصیل	فراوانی	درصد	درصد تجمعی
بی‌سواد	۱۱۶	۲۰/۱	۲۰/۱
خواندن و نوشتن	۳۳	۵/۷	۲۵/۸
ابتدایی	۱۱۷	۲۰/۳	۴۶/۱
سیکل	۹۰	۱۵/۶	۶۱/۷
دیپلم	۷۴	۱۲/۸	۷۴/۵
فوق‌دیپلم و بالاتر	۳۳	۵/۷	۸۰/۲
بدون پاسخ	۱۱۴	۱۹/۸	۱۰۰
کل	۵۷۲	۱۰۰	
وضعیت تأهل	فراوانی	درصد	درصد تجمعی
مجرد	۱۳۶	۲۳/۶	۲۳/۶
متاهل	۳۹۳	۶۸/۱	۹۱/۷
بدون پاسخ	۴۸	۸/۳	۱۰۰
کل	۵۷۲	۱۰۰	

فصلنامه پژوهش‌های روستایی

منبع: یافته‌های پژوهش، ۱۳۹۷

جدول ۳. اولویت‌بندی عوامل مؤثر بر راه‌اندازی کسب‌وکار برحسب ضریب تغییرات^۱.

اولویت	ضریب تغییرات	انحراف معیار	میانگین	گویه‌ها	بعد
۱	۰/۳۱	۱/۱۶	۳/۷۷	فکر کردن به اینکه مالکیت یک کسب‌وکار را نداشته باشم برایم ناراحت‌کننده است.	امکان‌پذیری
۲	۰/۳۱	۱/۱۲	۳/۶۶	معیارهای شخصی از یک کارآفرین ایدئال در ذهنم دارم.	
۳	۰/۳۳	۱/۱۸	۳/۶۴	همواره دیگران را تشویق می‌کنم که برای کسب‌وکار آینده خود فکر کنند.	
۴	۰/۳۴	۱/۲۶	۳/۷۱	همواره داستان زندگی افراد کارآفرین و موفق را مورد مطالعه قرار می‌دهم.	
۵	۰/۵۰	۱/۹۸	۴/۰۰	تبدیل شدن به یک کارآفرین برایم بسیار مطلوب است.	
۱	۰/۳۳	۱/۰۸	۳/۸۶	من برای راه‌اندازی یک کسب‌وکار آمادگی لازم را از جنبه‌های مختلف در خود احساس می‌کنم.	مطابقت درک شده
۲	۰/۳۳	۱/۱۷	۳/۷۰	می‌توانم فرایند راه‌اندازی یک کسب‌وکار جدید را کنترل کنم.	
۳	۰/۳۲	۱/۱۷	۳/۶۸	جزئیات عملی لازم برای راه‌اندازی یک کسب‌وکار را می‌دانم.	
۴	۰/۳۲	۱/۱۸	۳/۶۷	از نحوه توسعه و گسترش یک کسب‌وکار اطلاع دارم.	
۵	۰/۳۴	۱/۲۳	۳/۶۲	راه‌اندازی و نگهداشتن یک کسب‌وکار برای من کار آسانی خواهد بود.	
۶	۰/۵۳	۲/۰۴	۳/۸۳	اگر من برای راه‌اندازی یک کسب‌وکار تلاش کنم به احتمال زیاد موفق می‌شوم.	
۱	۰/۲۷	۱/۰۵	۳/۸۶	هر تلاشی لازم باشد برای اجرای کسب‌وکار خود انجام می‌دهم.	تمایل به کارآفرینی
۲	۰/۲۸	۱/۰۹	۳/۸۵	خانواده‌ام مرا برای شروع یک کسب‌وکار فردی قابل می‌دانند.	
۳	۰/۲۹	۱/۰۹	۳/۸۱	اگر من برای شروع یک کسب‌وکار تلاش کنم، شانس زیادی برای موفقیت در آن در خود احساس می‌کنم.	
۴	۰/۲۹	۱/۱۱	۳/۸۵	خود نیز اعتقاد دارم که کاملاً قادر به شروع یک کسب‌وکار هستم.	
۵	۰/۲۹	۱/۱۲	۳/۸۵	آشنایان از تصمیمم برای شروع یک کسب‌وکار استقبال می‌کنند.	
۶	۰/۲۹	۱/۱۲	۳/۸۴	سایر اعضای صندوق مرا برای شروع یک کسب‌وکار تأیید می‌کنند.	
۷	۰/۳۰	۱/۱۴	۳/۸۱	اگر چندین راه برای موفقیت در پیش رو داشته باشم، راهی را می‌روم که به کارآفرینی ختم شود.	
۸	۰/۳۲	۱/۱۵	۳/۵۷	کارآفرین بودن برای من کاملاً جذاب است.	

خیلی کم=۱ کم=۲ متوسط=۳ زیاد=۴ خیلی زیاد=۵

منبع: یافته‌های پژوهش، ۱۳۹۷

فصلنامه پژوهش‌های روستایی

1. Coefficient Variation,

جدول ۴. توزیع فراوانی وضعیت توانمندسازی افراد مورد مطالعه برحسب ISDM.

وضعیت	درصد تجمعی	درصد	فراوانی	گروه‌بندی متغیر
ضعیف	۱۵/۹	۱۵/۹	۹۲	کمتر از ۱۰/۷۶۸
متوسط	۴۵/۴	۲۹/۵	۱۷۰	بین ۱۰/۷۶۸ تا ۱۴/۷۱۵
خوب	۸۹/۶	۴۴/۲	۲۵۵	بین ۱۴/۷۱۵ تا ۱۸/۶۶۱
عالی	۱۰۰	۱۰/۴	۶۰	بیشتر از ۱۸/۶۶۱
	-	۱۰۰	۵۷۷	کل
میانگین: ۶۵/۳۸۹۶		انحراف معیار: ۱۴/۳۸۴		

فصلنامه پژوهش‌های روستایی

منبع: یافته‌های پژوهش، ۱۳۹۷

ب) وضعیت عامل تمایل به راه‌اندازی کسب‌وکار

همان‌گونه که باتوجه‌به یافته‌های جدول شماره ۵، ۱۴/۶ درصد از افراد مورد مطالعه در وضعیت ضعیفی از تمایل به راه‌اندازی کسب‌وکار، ۴۳/۶ درصد از آن‌ها در حد متوسط، ۹۷/۹ درصد در سطح خوب و تنها ۲/۱ درصد از آن‌ها در حد عالی قرار داشتند. باتوجه‌به نتایج به‌دست‌آمده، می‌توان گفت که وضعیت تمایل به راه‌اندازی کسب‌وکار اکثریت افراد مورد مطالعه در سطح خوب و مطلوبی است.

ج) وضعیت خودکارآمدی افراد مورد مطالعه

همان‌گونه که در جدول شماره ۶ مشاهده می‌شود، خودکارآمدی تنها ۱۳/۷ درصد از افراد مورد مطالعه در وضعیت ضعیفی است و اکثریت افراد با بیشترین فراوانی (۱۹۷ نفر) ۳۴/۱ درصد را به خود اختصاص دادند. همچنین ۳۲/۲ درصد از آن‌ها در سطح متوسط، ۵۴/۱ درصد از افراد در سطح خوب و عالی قرار داشتند. باتوجه‌به نتایج به‌دست‌آمده، می‌توان گفت که وضعیت خودکارآمدی افراد مورد مطالعه در سطح بالایی است.

مدل ساختاری تحقیق

در این مرحله به برآورد مدل ساختاری تحقیق پرداخته شد. برآورد مدل ساختاری یا آزمون معنی‌داری ضرایب مسیر فرض

شده در مدل تحقیق و واریانس تشریح شده یا ضریب تبیینی است که به‌وسیله هر مسیر برآورد می‌شود. در واقع مدل ساختاری، روابط علی بین متغیرهای مکنون را مشخص کرده و اثرات علی و میزان واریانس تبیین شده را شرح می‌دهد. به عبارتی معادله ساختاری تحقیق تبیین‌کننده روابط بین متغیرهای مستقل برون‌زا (ابعاد توانمندسازی) و متغیرهای وابسته درون‌زا (راه‌اندازی کسب‌وکار) و (خودکارآمدی) در سطح جامعه آماری مورد مطالعه شامل متغیر آشکار و متغیر پنهان است. جدول شماره ۷، توضیحات بیشتر مربوط به متغیرهای پنهان درون‌زا و برون‌زای معادله ساختاری تحقیق را نشان می‌دهد.

نتایج به‌دست‌آمده از تحلیل مسیر تأییدی در قالب مدل معادلات ساختاری در تصویر شماره ۳ نمایش داده شده است. باتوجه‌به مدل استاندارد ارائه‌شده می‌توان بیان داشت که در مدل بیرونی تحقیق قدرت رابطه بین عوامل اصلی (متغیرهای پنهان) و متغیرهای قابل مشاهده با بار عاملی نشان داده می‌شود. بار عاملی مقداری بین صفر و یک است که باید بیشتر از ۰/۳ باشد. بر اساس مدل تحقیق در حالت استاندارد (تصویر شماره ۳) بار عاملی مشاهده‌شده در تمام عامل‌ها مقداری بزرگ‌تر از ۰/۳ دارد که نشان می‌دهد همبستگی معقولی بین متغیرهای پنهان (ابعاد هریک از سازه‌های اصلی) با متغیرهای قابل مشاهده وجود دارد؛ که نشان‌دهنده رابطه قوی است و مورد تأیید قرار گرفت.

جدول ۵. توزیع فراوانی عامل تمایل به راه‌اندازی کسب‌وکار افراد مورد مطالعه برحسب ISDM.

گروه‌بندی	فراوانی	درصد	درصد تجمعی	وضعیت
کمتر از ۵۶/۴۲	۸۴	۱۴/۶	۱۴/۶	ضعیف
بین ۵۶/۴۲ تا ۷۱/۵۸	۱۶۷	۲۸/۹	۴۳/۶	متوسط
بین ۷۱/۵۸ تا ۸۶/۷۳	۳۱۳	۵۴/۲	۹۷/۹	خوب
بیشتر از ۸۶/۷۳	۱۳	۲/۱	۱۰۰	عالی
کل	۵۵۷	۱۰۰	-	
		میانگین: ۷۱/۵۸۱	انحراف معیار: ۱۵/۱۵۶	

فصلنامه پژوهش‌های روستایی

منبع: یافته‌های پژوهش، ۱۳۹۷

جدول ۶. توزیع فراوانی خودکارآمدی افراد مورد مطالعه برحسب ISDM.

گروه‌بندی	فراوانی	درصد	درصد تجمعی	وضعیت
کمتر از ۵۹/۴۵۹	۷۹	۱۳/۷	۱۳/۷	ضعیف
بین ۵۹/۴۵۹ تا ۷۶/۶۶۶	۱۸۶	۳۲/۲	۴۵/۹	متوسط
بین ۷۶/۶۶۶ تا ۹۳/۸۷۳	۱۹۷	۳۴/۱	۸۰/۱	خوب
بیشتر از ۹۳/۸۷۳	۱۱۵	۱۹/۹	۱۰۰	عالی
کل	۵۵۷	۱۰۰	-	
		میانگین: ۷۶/۶۶۱	انحراف معیار: ۱۷/۲۰۶	

فصلنامه پژوهش‌های روستایی

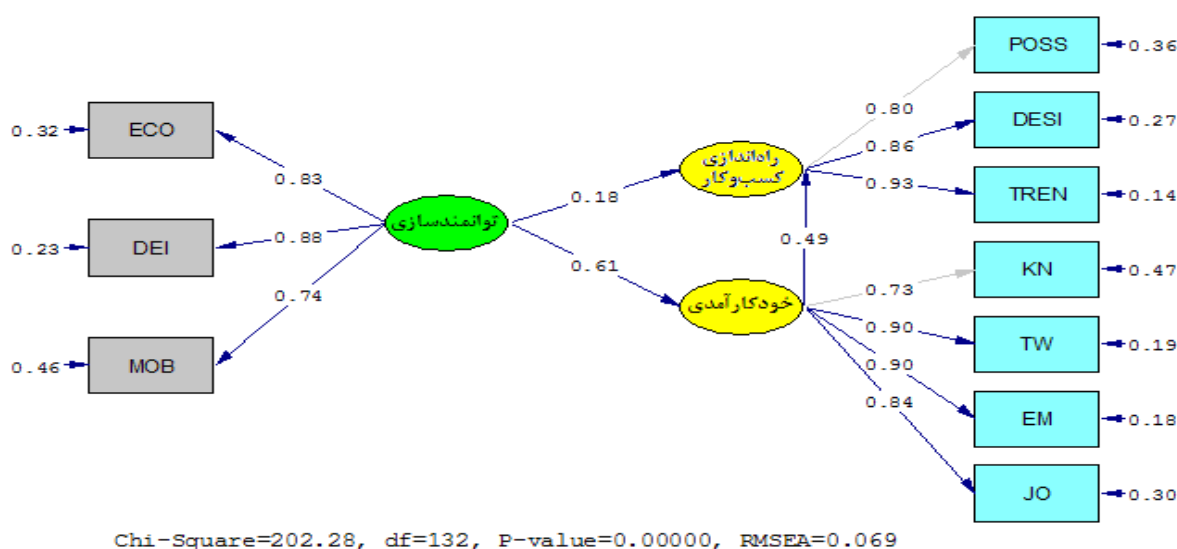
منبع: یافته‌های پژوهش، ۱۳۹۷

جدول ۷. مشخصات مربوط به متغیرهای پنهان درون‌زا و برون‌زای معادله ساختاری تحقیق.

متغیر وابسته (درون‌زا)			متغیر مستقل (برون‌زا)		
نماد	متغیرهای مشاهده‌پذیر	متغیرهای پنهان درون‌زا	نماد	متغیرهای مشاهده‌پذیر	متغیرهای پنهان برون‌زا
POSS	امکان‌پذیری درک‌شده	راه‌اندازی کسب‌وکار (STBU)	ECO	توانمندی اقتصادی	ابعاد توانمندسازی EMPO
DESI	مطلوبیت درک‌شده		NSU	قدرت تصمیم‌گیری	
TREN	تمایل به کارآفرینی		MOB	تحرک اقتصادی	
KN	متغیر خودکارآمدی ۱	خودکارآمدی (SEEF)			
TW	متغیر خودکارآمدی ۲				
EM	متغیر خودکارآمدی ۳				
JO	متغیر خودکارآمدی ۴				

فصلنامه پژوهش‌های روستایی

منبع: یافته‌های پژوهش، ۱۳۹۷

فصلنامه پژوهش‌های روستایی

تصویر ۳. مدل ساختاری تحقیق در حالت استاندارد. منبع: یافته‌های پژوهش، ۱۳۹۷

مقدار واریانس متغیری است که متغیر توانمندسازی مدل آن را تبیین نکرده است. همچنین، نتایج مدل نشان می‌دهد ابعاد توانمندسازی دارای ضریب مسیری به بزرگی ۰/۶۱ بر خودکارآمدی دارد. این ضریب دارای مقدار t معادل ۱۲/۵۴ است که به لحاظ آماری معنی‌دار است و با اطمینان ۹۹ درصد می‌توان گفت یک واحد تغییر در انحراف معیار ابعاد توانمندسازی سبب تغییری به بزرگی ۰/۳۷ در میانگین خودکارآمدی خواهد شد. مدل ارائه‌شده نشان‌دهنده این است که ابعاد توانمندسازی به‌طور غیرمستقیم از طریق متغیر میانجی خودکارآمدی قادر پیش‌بینی ۶۱ درصد تغییرات واریانس متغیر راه‌اندازی کسب‌وکار است. لذا می‌توان تکرارپذیری مدل را به لحاظ آماری قابل قبول دانست. کمیت خطای مدل در این حالت ۰/۳۹ درصد است.

باتوجه به شاخص‌های برازندگی که در جدول شماره ۸ آورده شده است، می‌توان نتیجه گرفت که مدل ساختاری طراحی شده (تصویر شماره ۴)، به‌منظور برازش و بررسی روابط بین سازه‌ها معتبر و قابل قبول است.

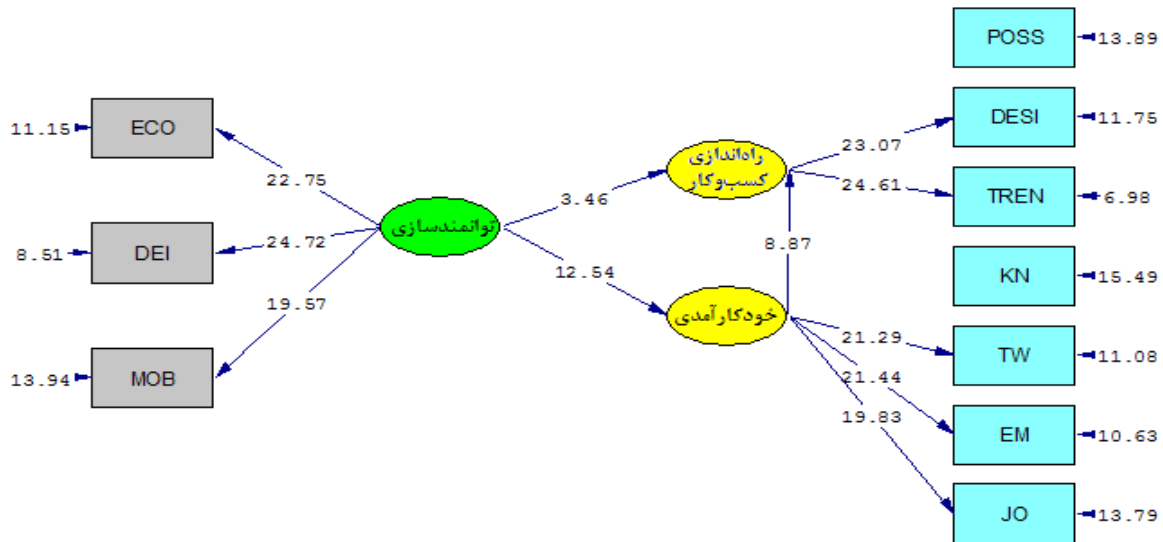
نتایج مدل ساختاری تحقیق نشان می‌دهد ابعاد توانمندسازی به‌طور مستقیم دارای ضریب مسیری به‌اندازه ۰/۱۸ بر راه‌اندازی کسب‌وکار تأثیر مثبتی دارد. این ضریب دارای مقدار t معادل ۳/۴۶ است که به لحاظ آماری معنی‌دار است زیرا که بزرگ‌تر از ۱/۹۶ است و با اطمینان ۹۹ درصد می‌توان گفت یک واحد تغییر در انحراف معیار ابعاد توانمندسازی سبب تغییری به بزرگی ۰/۰۳۲ در میانگین راه‌اندازی کسب‌وکار خواهد شد. کمیت خطای مدل نیز در این حالت ۰/۹۶ درصد است که نشان‌دهنده

جدول ۸. شاخص‌های برازندگی مدل ساختاری تحقیق.

شاخص	χ^2/df	NFI	NNFI	CFI	GFI	CFI	RMSEA
معیار پیشنهاد شده	≤ 3	≤ 0.90	≤ 0.90	≤ 0.90	≤ 0.90	≤ 0.90	≤ 0.08
مقدار گزارش شده	۱/۵۳۲	۰/۹۷	۰/۹۷	۰/۹۸	۰/۹۲	۰/۹۸	۰/۰۶۹

فصلنامه پژوهش‌های روستایی

منبع: یافته‌های پژوهش، ۱۳۹۷

Chi-Square=202.28, df=132, P-value=0.00000, RMSEA=0.069

فصلنامه پژوهش‌های روستایی

تصویر ۴. مدل ساختاری تحقیق در حالت معنی‌داری. منبع: یافته‌های پژوهش، ۱۳۹۷

این است که ابعاد توانمندسازی بر تمایل به راه‌اندازی کسب‌وکار با ضریب مسیر ۰/۱۸ درصد تأثیر مثبت و معنی‌داری $T=12/54$ دارد. با نتایج تحقیق آندرسون^۲ و همکاران (۲۰۰۸) همخوانی داشت. همچنین، نتایج مدل‌سازی معادلات ساختاری نشان داد که ابعاد توانمندسازی بر خودکارآمدی با ضریب مسیر ۰/۶۱ درصد تأثیر مثبت و معنی‌دار $T=3/46$ است. با نتایج مطالعه چن^۳ و همکاران (۲۰۰۸) که نشان دادند توانمندسازی بر خودکارآمدی تأثیر دارد مطابقت دارد. همچنین خودکارآمدی افراد مورد مطالعه بر راه‌اندازی کسب‌وکار با ضریب مسیر ۰/۴۹ درصد، تأثیر مثبت و معنی‌داری $T=8/87$ دارای تأثیر مثبت و معنی‌داری است. با نتایج تحقیقات چن و گرین^۴ (۱۹۹۸) که نشان دادند خودکارآمدی بر راه‌اندازی کسب‌وکار تأثیر دارد؛ همسو است. علاوه بر این ابعاد توانمندسازی از طریق متغیر میانجی خودکارآمدی نیز با ضریب مسیر ۰/۶۱ درصد دارای تأثیر غیرمستقیمی است. نتایج تحقیق نشان داد که خودکارآمدی بر راه‌اندازی و توسعه کسب‌وکارها

بحث و نتیجه‌گیری

باتوجه به تغییر و تحولات سریع و پویای محیطی در عصر اطلاعات، یکی از الزامات ضروری جهت تداوم حیات روستاها توسعه صندوق‌های اعتباری خرد و کسب‌وکارهای کارآفرینانه است که به واسطه ایجاد اشتغال و تولید ثروت نقش مهمی در توسعه روستایی دارد. در این راستا، آگاهی از عوامل تأثیرگذار بر گرایش و تمایل به راه‌اندازی کسب‌وکار و خودکارآمدی افراد برای راه‌اندازی کسب‌وکار یکی از ضرورت‌ها است. در صورتی که افراد از خودکارآمدی بالایی برخوردار باشند، بدون تردید راه‌اندازی کسب‌وکار را به‌عنوان امری امکان‌پذیر درک کرده و نیت این کار در آن‌ها ایجاد می‌شود. بنابراین، پژوهش حاضر با هدف بررسی تأثیر ابعاد توانمندسازی و میانجیگری خودکارآمدی بر راه‌اندازی کسب‌وکار روستایی به‌عنوان دو متغیر کلیدی تأثیرگذار بر شکل‌گیری رفتار ایجاد کسب‌وکار و کارآفرینی دهستان چاه دادخدا صورت گرفت.

نتایج حاصل از شاخص‌های نیکویی برازش، برازش عالی و مناسب مدل ساختاری تحقیق را تأیید نمودند. یافته‌ها بیانگر

- Anderson
- Chen
- Chen & Green

شناسایی و معرفی افراد موفق کارآفرین و به‌کارگیری تجارب آنان در راستای تقویت و توسعه کسب‌وکارهای کارآفرینانه.

تشکیل گروه‌های پسانداز خودگردان برای تأمین بخشی از نیازهای مالی پروژه‌های کارآفرینی.

ایجاد مراکز آموزشی تلفیقی به‌منظور ارائه خدمات آموزش و مشاوره در زمینه‌های مختلف بازاریابی، مراقبت از حیوانات اهلی، صنایع دستی و سایر مهارت‌های موردنیاز.

تشکر و قدردانی

این مقاله با حمایت مالی پروژه توان‌افزایی جوامع محلی توسط بنیاد علوی به نمایندگی از بنیاد مستضعفان انقلاب اسلامی و با همکاری دانشگاه تهران اجرا و تدوین گردیده است.

مؤثر و اثرگذار است و این نتیجه با نتایج تحقیقات محققان مختلفی همخوانی داشت؛ استاجکویس و اوتنس^۵ (۱۹۹۸)، گلوریا^۶ و همکاران (۲۰۱۳)، ویلسون^۷ و همکاران (۲۰۰۷).

یافته‌های پژوهش بر اساس آزمون ISDM نشان داد که وضعیت توانمندی‌های ۴۴/۲ درصد از اکثریت افراد در سطح بالایی بوده و بیشترین فراوانی (۲۵۵ نفر) را به خود اختصاص دادند. بر این اساس می‌توان گفت که ابعاد توانمندی آن‌ها بالا و در حد مطلوبی است. باتوجه‌به وجود زمینه فردی و روان‌شناختی مناسب در بین اعضای صندوق‌های خرد برای راه‌اندازی کسب‌وکار جدید و کارآفرینی، نهادهایی مانند شوراهای دهیاری‌ها می‌توانند اقداماتی جهت تشویق ورود آن‌ها به فعالیت‌های کارآفرینانه انجام دهند. همین‌طور بررسی وضعیت خودکارآمدی بر اساس آزمون ISDM نشان داد که اکثریت افراد با بیشترین فراوانی (۱۹۷ نفر) ۳۴/۱ درصد جامعه آماری را به خود اختصاص دادند. این یافته با نتایج پژوهش شارف^۸ (۲۰۰۱)، گلوریا و همکاران (۲۰۱۳) و کریمی (۲۰۱۸) همخوانی دارد. از این‌رو باور خودکارآمدی اعتقادی است که باعث افزایش توانایی اعضای صندوق‌های اعتباری خرد برای حفظ برتری رقابتی و همچنین پیشی گرفتن از رقیبان و نیز برای دستیابی به نتایج دلخواه نسبت به ظرفیت‌ها و توانمندی‌های خود است. همچنین، نتایج حاصل از ISDM بیانگر این است که وضعیت تمایل به راه‌اندازی کسب‌وکار بیشتر افراد مورد مطالعه (۵۴/۲ درصد) در سطح بالایی است. به‌طور کلی عامل‌های بسیاری بر بهبود گرایش به کارآفرینی افراد مؤثر هستند. باتوجه‌به نتایج به‌دست‌آمده، وضعیت تمایل به راه‌اندازی کسب‌وکار اکثریت افراد مورد مطالعه در سطح خوب و مطلوبی است. که با نتایج به‌دست‌آمده از تحقیقات میت‌چل مور^۹ (۲۰۱۰)، آندرسون و همکاران (۲۰۰۸) و فایولی^{۱۰} و همکاران (۲۰۱۴) که بر این باورند که گرایش به کارآفرینی اشاره به گرایش یک فرد یا سازمان برای پذیرفتن و استفاده از فرصت‌های جدید و همچنین مسئولیت‌پذیری برای ایجاد تغییری خلاقانه دارد و پیش‌بینی‌کننده و عاملی مؤثر بر رفتار کارآفرینی است؛ همسو است.

در ادامه این مطالب ذکر شده در بالا به‌منظور فعالیت روستاییان در کسب‌وکارها و کارآفرینی باتوجه‌به شرایط و فرهنگ جوامع روستایی مورد مطالعه پیشنهادهایی در ذیل ارائه شده است:

تدوین برنامه‌ها و کارگاه‌های آموزشی در جامعه روستایی مورد مطالعه با هدف ایجاد تحول در باورهای فرهنگی خانواده‌ها و جامعه روستایی نسبت به توانمندی‌شان در فعالیت‌های اقتصادی.

5. Stajkovic and Luthans
6. Gloria
7. Wilson
8. sharf
9. Mitchelmore and Rowley
10. Fayoile

References

- Anderson, D. W., Krajewski, H. T., Goffin, R. D., & Jackson, D. N. (2008). A leadership self-efficacy taxonomy and its relation to effective leadership. *The Leadership Quarterly*, 19(5): 595-608.
- Bandura, A. (2006). Going global with social cognitive theory: From prospect to paydirt. In S. I. Donaldson, D. E. Berger, & K. Pezdek (Eds.). *Applied psychology: New frontiers and rewarding careers* (pp. 53-79). Mahwah, NJ: Lawrence Erlbaum
- Chen, C., & Green, G. (1998). Does enterpreneurid self-efficacy distinguish entrepreneurs from managers?. *Journal of Bu-suines Venturing*, 13(3), 137-157.
- Cummings, T. G., & Worley, C. G. (2014). *Organization development and change*. Cengage learning.
- Dudwick, N., Kuehnast, K., Nyhan Jones, V. and Woolcock, M. (2006). *Analyzing social capital in context: A guide to using qualitative methods*. World Bank Institute, Washington, D.C.
- Fayolle, A., Linan, F. and Moriano, J. A. (2014). Beyond entrepreneurial intentions: values and motivations in entrepreneurship. *International Entrepreneurship and Management Journal*: 10(1), 1-11.
- Fukuyama, Francis (2000). *Social Capital and Civil Society*, IMF Working Paper Wp/00/74, April.
- Gloria, L. Sweida Rebecca, J. and Reichard, A. (2013). "Gender stereotyping effects on entrepreneurial self-efficacy and high-growth entrepreneurial intention". *Journal of Small Business and Enterprise Development*, 20 (2), pp 296- 313.
- Karimi, S., Chizari, M., Biemans, H.J., and Mulder, M., (2012), Entrepreneurship education in Iranian higher education: The current state and challenges. *European Journal of Scientific Research*, 48(1): 35-50.
- Karimi, Y. (2018). *Social Psychology*. Payamnoor University Press. 372 pages.
- Kefela, G. (2011). "Implications of financial literacy in developing countries". *African Journal of Business Management*, 5(9), 3699 -3705.
- Khani, F. (2012). *Micro-credit for rural women (needs and barriers)*. The Conference on micro-credit for rural women. Institute for Humanities and Cultural Studies.
- Luthans, F., Stajkovic, A., & Ibrayera, E. (2000). Environmental and psychological challenges fading entrepreneurial development in transitional economic. *Journal of World Business*, 35(1), 95-110.
- Mitchelmore, S. & Rowley, J. (2010), *Entrepreneurial Competencies: A Literature Review and Development Agenda*. *International Journal of Entrepreneurial Behavior & Research*, 16(2), pp. 92-111.
- Mitra, S. and Kundu, A. (2012). "Assessing empowerment through generation of social capital", *Journal of Business and Social Research*, 6, PP 72-84.
- Mollashahi, G.H. (2012). Investigate the role of micro-credit in empowering rural women: study micro credit fund for rural women. First International Conference on Rural Development, University of Sistan and Baluchistan. (In Persian).
- Müller, S. (2008). Increasing entrepreneurial intention: Effective entrepreneurship course characteristics. Paper presented at the Internationalizing Entrepreneurship Education and Training (IntEnt2008) Conference, Oxford, Ohio, USA, 17-20 July 2008. [Online] Available at: http://www.intent-conference.com/DWD/_621/upload/media_1998.pdf. Accessed: 13 July 2011.
- Nik Raftar, T., (2011), The effect of personal and social competencies on the entrepreneurial personality (Case Study: Tosee Saderat Bank staff). *Entrepreneurship Development*, 4(14): 125-143.
- Sharf, F. (2001). *Theories of counseling and psychotherapy*. Translated by Firouz Bakht, M., Tehran: Rasa Publication.
- Stajkovic, A. and Luthans, F. (1998). "Self-efficacy and work-related performance: a meta-analysis". *Psychological Bulletin*, 124, pp 240-261.
- Wilson, F., Kickul, J. and Marlino, D. (2007). Gender, entrepreneurial self-efficacy, and entrepreneurial career intentions: Implications for education. *Entrepreneurship: Theory and Practice*, 5, 378- 406.